

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2007 Rhif 310 (Cy.27)

PLANT A PHOBL IFANC, CYMRU

Rheoliadau Lleoli Plant (Cymru) 2007

Wedi'u gwneud - - - *6 Chwefror 2007*
Yn dod i rym - - - *1 Gorffennaf 2007*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 23(2)(a), (f)(ii) a (5), 59(2) a (3), 104(1) a (4) o Ddeddf Plant 1989(1) a pharagraffau 12, 13 a 14 o Atodlen 2, paragraff 4(1)(a) o Atodlen 4, paragraff 7(1)(a) o Atodlen 5 a pharagraff 10(1)(a) o Atodlen 6 iddi yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Lleoli Plant (Cymru) 2007 a deuant i rym ar 1 Gorffennaf 2007:

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'r cyd-destun yn mynnu fel arall—

ystyr “achos gofal” (“*care case*”) yw achos pan fo'r plentyn yn derbyn gofal gan awdurdod lleol ac yn ddarostyngedig i orchymyn gofal, ac mae'n cynnwys gorchymyn gofal dros dro;

ystyr “yr ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer” (“*the area in which the child is ordinarily resident*”) yw ardal yr awdurdod lleol lle mae cartref y plentyn;

ystyr “awdurdod ardal” (“*area authority*”) mewn perthynas â phlentyn sy'n cael ei leoli neu sydd i gael ei leoli gan un awdurdod lleol, yw yr awdurdod lleol y mae'r plentyn i gael ei leoli yn ei ardal;

ystyr “awdurdod cyfrifol” (“*responsible authority*”) yw—

- mewn perthynas â lleoliad gan awdurdod lleol (gan gynnwys un pan fo'r plentyn yn cael llety a chynhaliath mewn cartref gwirfoddol neu gartref preifat i blant), yw yr awdurdod lleol sy'n lleoli'r plentyn,
- mewn perthynas â lleoliad gan gorff gwirfoddol o blentyn nad yw'n derbyn gofal awdurdod lleol, y corff gwirfoddol sy'n lleoli'r plentyn, ac

(1) 1989 p.41. Mae'r pwerau hyn yn arferadwy gan yr Ysgrifennydd Gwladol. O ran Cymru, trosglwyddir y swyddogaethau i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Erthygl 2 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672), a'r cofnod ar gyfer Deddf 1989 yn Atodlen 1 iddo ac adran 145 (1) o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002.

- (c) mewn perthynas â lleoliad mewn cartref preifat i blant o blentyn nad yw naill ai'n derbyn gofal awdurdod lleol nac wedi'i letya mewn cartref o'r fath gan gorff gwirfoddol, y person sy'n cadw'r cartref;

ystyr “darparydd gofal iechyd” (“*health care provider*”) yn achos lleoliad yng Nghymru, yw bwrdd iechyd lleol, neu yn achos lleoliad yn Lloegr, ymddiriedolaeth gofal sylfaenol, ac yn y naill achos neu'r llall, pan yn briodol ymddiriedolaeth gwasanaeth iechyd gwladol ac mewn unrhyw achos arall, y corff cyfatebol yn y wlad lle mae'r plentyn i gael ei leoli;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Plant 1989;

ystyr “gweithiwr dolen gyswllt” (“*link worker*”) yw aelod o staff cartref i blant o safle uwch priodol gyda chyfrifoldeb penodol dros ddiogelu a hybu iechyd a lles addysgol plentyn unigol a thros gyd-gysylltu â darparwyr addysg a gofal iechyd ar ran y plentyn hwnnw;

ystyr “lleoliad” (“*placement*”) yn ddarostyngedig i reoliad 14 yw—

- (a) darparu llety a chynhaliaeth gan awdurdod lleol i unrhyw blentyn sy'n derbyn ei ofal drwy unrhyw un o'r dulliau a bennir yn adran 23(2)(a), (aa) neu (f) o'r Ddeddf (llety a chynhaliaeth plentyn sy'n derbyn gofal awdurdod lleol);
- (b) darparu llety i blentyn gan gorff gwirfoddol drwy unrhyw un o'r dulliau a bennir yn adran 59(1)(a), (aa) neu (f) o'r Ddeddf (darparu llety gan gyrrff gwirfoddol), ac
- (c) darparu llety i blentyn mewn cartref preifat i blant,
- (ch) a rhaid dehongli'r ymadroddion “lleoli” (“*place*”) ac “wedi'i leoli” (“*placed*”) yn unol â hynny;

ystyr “nyrs gofrestrdig” (“*registered nurse*”) yw person a gofrestrwyd gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth(2);

ystyr “panel” (“*panel*”) yw panel o gynrychiolwyr o'r fath asiantaethiau ag a ddichon gynorthwyo awdurdod cyfrifol wrth gynllunio lleoliad plentyn ac wrth gyfarfod anghenion y plentyn hwnnw yn ystod cyfnod y lleoliad;

ystyr “wedi'i leoli i'w fabwysiadu” (“*placed for adoption*”) yw wedi'i leoli yn unol â Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002(3) neu, os yw'n gymwys, â Deddf Mabwysiadu 1976(4);

ystyr “ymarferydd cyffredinol” (“*general practitioner*”) yw ymarferydd meddygol cofrestredig—

- (a) sy'n darparu gwasanaethau meddygol cyffredinol o dan Ran II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977(5)
- (b) sy'n ymgymryd â gwasanaethau meddygol personol sy'n gysylltiedig â chynllun peilot o dan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Cychwynnol) 1977(6); neu
- (c) sy'n darparu gwasanaethau sy'n cyfateb i wasanaethau a ddarperir o dan Rhan II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Cenedlaethol 1977, ac eithrio'n unol â'r Ddeddf honno;

ystyr “ymarferydd meddygol cofrestredig” (“*registered medical practitioner*”) yw person wedi'i gofrestru'n llawn o fewn ystyr Deddf Feddygol 1983(7).

(2) Rhaid i unrhyw hysbysiad sy'n ofynnol o dan y Rheoliadau hyn gael ei roi'n ysgrifenedig a chaniateir ei anfon drwy'r post.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'r cyd-destun yn mynnu fel arall —

(2) Sefydlwyd gan Orchymyn Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 O.S. 2002/253 a daeth i rym ar 12 Chwefror 2002.

(3) 2002 p.38.

(4) 1976 p.36.

(5) 1977 p.49

(6) 1977 p.46

(7) 1983 p.54.

- (a) mae unrhyw gyfeiriad at reoliad â Rhif yn gyfeiriad at y rheoliad sy'n dwyn y Rhif hwnnw yn y Rheoliadau hyn ac mae unrhyw gyfeiriad mewn rheoliad at baragraff â Rhif yn gyfeiriad at y paragraff sy'n dwyn y Rhif hwnnw yn y rheoliad hwnnw;
- (b) mae unrhyw gyfeiriad at Atodlen â Rhif yn gyfeiriad at yr Atodlen sy'n dwyn y Rhif hwnnw yn y Rheoliadau hyn;

Cymhwysu'r Rheoliadau

3.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (3), mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i leoliadau—

- (a) gan awdurdod lleol ar gyfer unrhyw blentyn;
- (b) gan gorff gwirfoddol ar gyfer plentyn nad yw'n derbyn gofal awdurdod lleol;
- (c) mewn cartref preifat i blant ar gyfer plentyn nad yw naill ai'n derbyn gofal awdurdod lleol nac wedi'i letya mewn cartref o'r fath gan gorff gwirfoddol, gan y person sy'n cadw'r cartref.

(2) Nid yw'r Rheoliadau hyn yn gymwys i leoli plentyn, ac eithrio gan awdurdod lleol neu gorff gwirfoddol mewn ysgol sy'n gartref plant o fewn ystyr adran 1(6) o Ddeddf Safonau Gofal 2000(8)

(3) Nid yw'r Rheoliadau hyn yn gymwys i unrhyw leoli plentyn i'w fabwysiadu.

(4) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Gwneud trefniadau

4.—(1) Cyn lleoli plentyn rhaid i'r awdurdod cyfrifol, i'r graddau y bo hynny'n rhesymol ymarferol, wneud trefniadau ar unwaith a thros dymor hir ar gyfer y lleoliad hwnnw, ac ar gyfer hybu lles y plentyn sydd i'w leoli.

(2) Pan na fo'n ymarferol gwneud y trefniadau hynny cyn y lleoli, rhaid i'r awdurdod cyfrifol eu gwneud cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi hynny.

(3) Yn achos plentyn y mae adran 20(11) o'r Ddeddf yn gymwys iddo rhaid i'r awdurdod cyfrifol, i'r graddau y bo hynny'n rhesymol ymarferol, fod wedi cytuno ar y trefniadau gyda'r plentyn cyn gwneud lleoliad ac os nad yw hynny'n ymarferol cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi hynny.

(4) Mewn unrhyw achos arall pan fo plentyn yn derbyn gofal neu lety ond nad yw mewn gofal rhaid i'r awdurdod cyfrifol, i'r graddau y mae hynny'n rhesymol ymarferol, fod wedi cytuno ar y trefniadau—

- (a) gyda pherson â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn; neu
- (b) os nad oes y fath berson, gyda'r person sy'n gofalu am y plentyn cyn y lleoli ac os nad yw hynny'n ymarferol cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi hynny.

(5) Rhaid i unrhyw drefniadau a wneir gan awdurdod cyfrifol o dan y rheoliad hwn gael eu cofnodi yn ysgrifenedig.

Materion i'w hystyried wrth wneud trefniadau a'u cynnwys

5.—(1) Yr ystyriaethau y mae'r awdurdod cyfrifol i roi sylw iddynt i'r graddau sy'n rhesymol ymarferol wrth wneud y trefniadau y cyfeirir atynt yn rheoliad 4 ym mhob achos yw'r ystyriaethau cyffredinol a bennir yn Atodlen 1, yr ystyriaethau ynghylch iechyd y plentyn a bennir yn Atodlen 2, yr ystyriaethau ynghylch addysg plentyn a bennir yn Atodlen 3 a'r ystyriaethau ym mharagraff (2) i (5).

(2) Pan fo awdurdod cyfrifol yn ystyried lleoli plentyn y tu allan i'r ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer rhaid iddo gyfeirio achos y plentyn at banel—

- (a) cyn gwneud y lleoliad; neu
- (b) pan nad yw'n ymarferol cyfeirio'r achos at banel cyn gwneud y lleoliad, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny a sut bynnag heb fod yn hwyrach na 25 o ddiwrnodau gwaith wedi i'r lleoliad gael ei wneud.

(3) Pan na chyfeirir achos plentyn y mae paragraff (2) yn gymwys iddo gan yr awdurdod cyfrifol at banel cyn gwneud y lleoliad, rhaid i'r awdurdod cyfrifol ddarparu rhesymau ysgrifenedig, wedi'u hardystio gan uwch swyddog yr awdurdod cyfrifol, dros beidio â gwneud hynny.

(4) Rhaid i'r awdurdod cyfrifol beidio â lleoli plentyn y tu allan i'r ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer ynddi oni bai ei fod wedi'i fodloni naill ai—

- (a) nad oes lleoliad ar gael yn yr ardal honno sy'n gallu diwallu anghenion y plentyn; neu
- (b) y byddai lleoliad y tu allan i'r ardal honno yn fwy cydnaws â lles y plentyn nag unrhyw leoliad sydd ar gael o fewn yr ardal honno.

(5) Rhaid i unrhyw benderfyniad i leoli plentyn y tu allan i'r ardal y mae'n preswyllo ynddi fel arfer, gyda rhesymau drosto, gael ei gofnodi'n ysgrifenedig a bod wedi ei ardystio gan uwch swyddog o'r awdurdod cyfrifol.

(6) Rhaid i gofnod ysgrifenedig a wneir yn unol â pharagraff (3) neu (5) fod ar gael ar ffurf addas—

- (a) pan fo'r awdurdod cyfrifol yn awdurdod lleol, i'r aelod arweiniol dros wasanaethau plant o fewn yr awdurdod hwnnw; neu
- (b) mewn unrhyw achos arall, i uwch swyddog o'r awdurdod lleol dros yr ardal lle mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer ac i uwch swyddog o'r awdurdod ardal.

(7) Pan fo awdurdod cyfrifol yn gwneud trefniadau i leoli plentyn y tu allan i Gymru rhaid iddo sicrhau, i'r graddau y bo hynny'n rhesymol ymarferol, fod yna gydymffurfiaeth â'r gofynion a fuasai wedi bod yn gymwys o dan y Rheoliadau hyn petai'r plentyn wedi cael ei leoli yng Nghymru.

(8) Ac eithrio mewn achos gofal, rhaid i'r trefniadau y cyfeirir atynt yn rheoliad 4 gynnwys, pan fo hynny'n ymarferol, drefniadau ynghylch y materion a bennir yn Atodlen 4.

Hysbysiad o drefniadau

6.—(1) Rhaid i'r awdurdod cyfrifol, i'r graddau y bo hynny'n rhesymol ymarferol ac yn gydnaws â lles y plentyn, hysbysu'r personau a ganlyn yn ysgrifenedig o'r trefniadau i leoli plentyn, cyn gwneud y lleoliad—

- (a) unrhyw berson y ceisiwyd arwydd ganddo o'i ddymuniadau a'i deimladau o dan adran 22(4), adran 61(2) neu adran 64(2) o'r Ddeddf (ymgyngori cyn gwneud penderfyniad mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol neu sy'n cael llety gan gorff gwirfoddol neu mewn cartref preifat i blant);
- (b) y darparrydd gofal iechyd dros yr ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer ac, os yw'r plentyn i gael ei leoli y tu allan i'r ardal honno, dros yr ardal y mae'r plentyn i gael ei leoli ynddi;
- (c) yr awdurdod addysg lleol dros yr ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer ac, os yw'r plentyn i gael ei leoli y tu allan i'r ardal honno, dros yr ardal y mae'r plentyn i gael ei leoli ynddi;
- (ch) ymarferydd cyffredinol y plentyn ac, os yw'n briodol, unrhyw ymarferydd cyffredinol y mae'r plentyn i gael ei gofrestru gydag ef wedi i'r lleoliad gael ei wneud;
- (d) os yw'n briodol, yr awdurdod ardal;

- (dd) unrhyw berson sy'n gofalu am y plentyn yn union cyn bod y trefniadau'n cael eu gwneud;
- (e) ac eithrio mewn achos gofal, unrhyw berson sydd â gorchymyn cyswllt mewn grym o'i blaid mewn perthynas â'r plentyn, ac
- (f) mewn achos gofal, unrhyw berson sy'n cael cyswllt â'r plentyn yn unol ag adran 34 o'r Ddeddf (cyswllt â phlentyn mewn gofal gan rieni etc) neu o dan orchymyn o dan yr adran honno.

(2) Pan nad yw'n ymarferol rhoi'r hysbysiad cyn gwneud y lleoliad, rhaid ei roi cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi hynny a sut bynnag dim hwyrach na 10 niwrnod gwaith o ddyddiad gwneud y lleoliad.

(3) Rhaid i'r awdurdod cyfrifol anfon copi o'r trefniadau y cyfeirir atynt yn rheoliad 4 neu o'r rhan honno o'r trefniadau na fydd yn ei farn ef yn rhagfarnu lles y plentyn, gyda'r hysbysiad y cyfeirir ato ym mharagraff (1) ond yn achos hysbysiad i'r rheini a bennir ym mharagraff (1)(b) i (f) dim ond manylion o'r rhan honno o'r trefniadau sydd yn ei farn ef yn angenrheidiol i'r personau hynny wybod amdanynt y mae'n rhaid iddo'u hanfon.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), yn achos hysbysiad i unrhyw un o'r personau neu'r cyrff a bennir ym mharagraff (1)(c) ac (ch), rhaid i'r awdurdod cyfrifol roi i'r person hwnnw neu'r corff hwnnw gopïau o unrhyw adroddiad neu asesiad perthnasol sydd ar gael ar adeg gwneud y lleoliad neu a geir wedi hynny yn ystod y lleoliad.

(5) Pan fo plentyn yn cael ei leoli mewn ardal wahanol i'r ardal y mae'r plentyn yn preswyllo ynddi fel arfer ynddi, pan yn hysbysu'r personau neu'r cyrff hynny a bennir ym mharagraff 1(b) i (ch) o'r trefniadau, rhaid i'r awdurdod cyfrifol ofyn ar yr un pryd i'r personau neu'r cyrff a bennir felly pan fo'n gymwys, geisio trosglwyddiad cofnodion cyn i'r lleoliad gael ei wneud, neu os nad yw hynny'n ymarferol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol wedi hynny.

(6) Rhaid i'r awdurdod cyfrifol barhau i adolygu unrhyw gais a wneir yn unol â pharagraff (5) hyd nes ei fod wedi'i fodloni bod trosglwyddo'r cofnodion—

- (a) naill ai wedi digwydd; neu
- (b) nad oes angen iddo ddiwydd bellach.

Trefniadau ar gyfer cyswllt

7. Wrth weithredu'r trefniadau y cyfeirir atynt ym mharagraff 6 o Atodlen 4, rhaid i gorff gwirfoddol neu berson sy'n cadw cartref preifat i blant ymdrechu i hybu cyswllt rhwng y plentyn a'r personau a grybwyllir yn y paragraff hwnnw, oni bai bod gwneud hynny yn anymarferol yn rhesymol neu'n anghydnaws â lles y plentyn.

Gofal ac asesiadau iechyd

8.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (5) a (6), rhaid i awdurdod cyfrifol —

- (a) cyn gwneud lleoliad neu os nad yw hynny'n rhesymol ymarferol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol a sut bynnag heb fod yn hwyrach na 14 o ddiwrnodau gwaith wedi i'r lleoliad gael ei wneud, drefnu i ymarferydd meddygol cofrestredig neu nyrs gofrestredig gynnal asesiad, a gaiff gynnwys archwiliad corfforol, o gyflwr iechyd y plentyn;
- (b) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson a bennir yn is-baragraff (a) sy'n cynnal asesiad i baratoi adroddiad ysgrifenedig o'r asesiad sy'n trafod y materion a restrir yn Atodlen 2, gan gyfeirio'n benodol at gyflwr iechyd meddwl y plentyn;
- (c) sicrhau bod copi o unrhyw adroddiad sy'n cael ei baratoi yn unol ag is-baragraff (b) ac unrhyw adroddiad o asesiad sy'n cael ei baratoi o dan y rheoliad hwn yn ystod y lleoliad, yn cael ei anfon ymlaen i'r personau a bennir ym mharagraff (1)(ch) o reoliad (6), pan fônt yn wahanol i'r personau a bennir yn is-baragraff (a); ac

- (ch) o ystyried y materion a restrir yn Atodlen 2 ac, oni bai bod paragraff (6) yn gymwys, unrhyw adroddiadau o asesiadau, paratoi cynllun ar gyfer gofal iechyd y plentyn yn y dyfodol os nad oes un eisoes yn bod.
- (2) Rhaid i awdurdod cyfrifol sicrhau fod pob plentyn yn ystod y lleoliad yn cael—
- (a) gwasanaethau gofal iechyd, gan gynnwys gofal a thriniaeth feddygol a deintyddol ac iechyd meddwl; a
- (b) cyngor a chyfarwyddyd ar iechyd, gofal personol a materion hybu iechyd yn unol ag anghenion y plentyn.
- (3) Rhaid i awdurdod cyfrifol sicrhau fod y plentyn—
- (a) wedi ei gofrestru gydag ymarferydd cyffredinol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol a pha un bynnag heb fod yn hwyrach na 10 niwrnod gwaith wedi i'r lleoliad gael ei wneud; a
- (b) wedi ei osod dan ofal ymarferydd deintyddol cofrestredig cyn gynted ag y bo'n ymarferol a pha un bynnag heb fod yn hwyrach na 20 o ddiwrnodau gwaith wedi i'r lleoliad gael ei wneud.
- (4) Rhaid i awdurdod cyfrifol sicrhau i'r graddau y bo hynny'n ymarferol, fod plentyn yn parhau i fod wedi'i gofrestru gydag ymarferydd cyffredinol ac o dan ofal ymarferydd deintyddol cofrestredig drwy gydol y lleoliad.
- (5) Nid yw paragraff (1) yn gymwys os yw iechyd y plentyn wedi cael ei asesu o fewn y cyfnod o dri mis yn union cyn y lleoliad a bod adroddiad o'r asesiad wedi cael ei baratoi yn unol â'r paragraff hwnnw.
- (6) Nid yw is-baragraffau (a) a (b) o baragraff (1) yn gymwys os yw'r plentyn, ac yntau a'i ddealltwriaeth yn ddiogol iddo wneud hynny, yn gwrthod cydsynio â'r asesiad.
- (7) Os cafodd plentyn ei leoli cyn 1 Gorffennaf 2007, ac y byddai'r rheoliad hwn fel arall yn gymwys iddo, ac na wnaed asesiad o iechyd y plentyn, neu os na chafodd y plentyn ei gofrestru gydag ymarferydd cyffredinol neu ei osod dan ofal ymarferydd deintyddol cofrestredig, mae'r rheoliad hwn yn gymwys megis petai'r lleoliad wedi ei wneud ar 1 Gorffennaf 2007.

Sefydlu cofnodion

- 9.**—(1) Rhaid i awdurdod cyfrifol sefydlu, a chynnal cofnod achos ysgrifenedig mewn perthynas â phob plentyn y mae yn ei leoli.
- (2) Rhaid i'r cofnod gynnwys—
- (a) copi o'r trefniadau y cyfeirir atynt yn rheoliad 4;
- (b) copi o unrhyw adroddiad ysgrifenedig sy'n eu meddiant ynghylch lles y plentyn;
- (c) copi o unrhyw ddogfen a ystyriwyd neu o unrhyw gofnod a sefydlwyd yn ystod neu o ganlyniad i adolygiad o achos y plentyn;
- (ch) manylion o drefniadau ar gyfer cyswllt, o orchmynion cyswllt ac o orchmynion llys eraill yn ymwneud â'r plentyn;
- (d) manylion o unrhyw drefniadau lle gweithredir person arall ar ran yr awdurdod lleol neu'r sefydliad a leolodd y plentyn; ac
- (dd) rhesymau ysgrifenedig a ddarperir yn unol â pharagraff (3) neu baragraff (5) o reoliad 5.

Cadwraeth cofnodion a'u cyfrinachedd

- 10.**—(1) Rhaid i gofnod achos sy'n ymwneud â phlentyn a leolir gael ei gadw gan yr awdurdod cyfrifol hyd bymthegfed blwyddiant a thrigain dyddiad geni'r plentyn y mae'n ymwneud ag ef neu,

os bydd farw'r plentyn cyn cyrraedd 18 mlwydd oed, am gyfnod o 15 mlynedd sy'n dechrau gyda dyddiad ei farwolaeth.

(2) Cydymffurfir â gofynion paragraff (1) naill ai drwy ddal gafael ar y cofnod ysgrifenedig gwreiddiol, neu ar gopi ohono, neu drwy gadw'r holl wybodaeth o gofnod o'r fath mewn rhyw ffurf arall y gellir cael ato (megis drwy gyfrifiadur).

(3) Rhaid i awdurdod cyfrifol sicrhau bod cofnodion yn cael eu cadw'n ddiogel a rhaid iddo gymryd pob cam angenrheidiol i sicrhau bod yr wybodaeth a geir ynddynt yn cael ei drin yn gyfrinachol, yn ddarostyngedig yn unig i—

- (a) unrhyw ddarpariaeth a wneir o fewn statud neu oddi tani neu yn ei rhinwedd y gellir o'i herwydd gael neu roi hawl i gael at gofnodion neu wybodaeth o'r fath;
- (b) unrhyw orchymyn llys y gellir o'i herwydd gael neu roi hawl i gael at gofnodion neu wybodaeth o'r fath;

Y Gofrestr

11.—(1) Rhaid i awdurdod lleol, mewn perthynas â phob plentyn a leolir yn ardal yr awdurdod hwnnw (ganddo ef ei hun a chan unrhyw awdurdod cyfrifol arall) ac mewn perthynas â phob plentyn a leolir ganddo ef ei hun y tu allan i'w ardal, gofnodi mewn cofrestr sydd i'w chadw at y diben hwnnw—

- (a) y manylion a bennir ym mharagraff (3), a
- (b) y rheini o'r manylion a bennir ym mharagraff (4) a ddichon fod yn briodol.

(2) Rhaid i gorff gwirfoddol a pherson sy'n cadw cartref preifat i blant, mewn perthynas â phob plentyn a leolir ganddynt, gofnodi mewn cofrestr sydd i'w chadw at y diben hwnnw—

- (a) y manylion a bennir ym mharagraff (3), a
- (b) y rheini o'r manylion a bennir ym mharagraff (4) a ddichon fod yn briodol.

(3) Dyma'r manylion sydd i'w cofnodi yn y gofrestr yn unol â pharagraffau (1) neu (2)—

- (a) enw, rhyw, dyddiad geni, Rhif gwasanaeth iechyd gwladol ac, os yw'n briodol, Rhif adnabod y gwasanaethau cymdeithasol ar gyfer y plentyn;
- (b) enw a chyfeiriad y person neu'r cartref i blant y lleolir y plentyn gydag ef ynddo ac, os yw'n wahanol, enw a chyfeiriad y rheini o rieni'r plentyn neu berson arall nad yw'n rhiant iddo sydd â chyfrifoldeb rhiant drosto;
- (c) pan fo plentyn yn cael ei leoli mewn cartref i blant, enw gweithiwr dolen gyswllt y plentyn;
- (ch) yn achos plentyn a leolir ar ran awdurdod lleol gan gorff gwirfoddol neu mewn cartref preifat i blant, enw'r awdurdod;
- (d) a yw enw'r plentyn wedi ei gofnodi yn unrhyw gofrestr awdurdod lleol fel arwydd fod y plentyn mewn perygl o gael ei gamdrin;
- (dd) a yw enw'r plentyn wedi ei gofnodi yn y gofrestr a gynhelir o dan baragraff 2 o Atodlen 2 i'r Ddeddf (cofrestr plant anabl);
- (e) y dyddiad pan ddechreuodd a'r dyddiad pan orffennodd lleoliad y plentyn a'r rheswm dros orffen pob un;
- (f) mewn achos gofal enw'r awdurdod lleol y mae'r plentyn dan ei ofal;
- (ff) dan ba ddarpariaethau cyfreithiol y mae'r plentyn yn derbyn gofal neu y gofelir amdano.

(4) Dyma'r manylion ychwanegol sydd i'w cofnodi yn y gofrestr, os yn briodol yn unol â pharagraffau (1) neu (2)—

- (a) yn achos plentyn sydd wedi ei leoli gan awdurdod lleol y gwnaed trefniadau mewn perthynas ag ef i'r awdurdod ardal gyflawni swyddogaethau yn unol â rheoliad 13, nodyn

fod y trefniadau wedi'u gwneud ac enw'r awdurdod lleol arall y gwnaethpwyd hwy gydag ef; a

- (b) yn achos plentyn sydd wedi ei leoli, y gwnaed trefniadau mewn perthynas ag ef i oruchwyliaeth o'r lleoliad gael ei wneud ar ran awdurdod cyfrifol (ac eithrio yn unol â rheoliad 13), nodyn fod y trefniadau wedi'u gwneud ac enw'r person y gwnaethpwyd hwy gydag ef.

(5) Rhaid dal gafael ar gofnodion mewn cofrestr i a gedwir yn unol â'r rheoliad hon nes bydd y plentyn y mae'r cofnod yn ymwneud ag ef yn cyrraedd 25 mlwydd oed neu, os bydd farw'r plentyn cyn cyrraedd 25 mlwydd oed, am gyfnod o 5 mlynedd sy'n dechrau gyda dyddiad ei farwolaeth.

(6) Cydymffurfir â gofynion paragraff (1) naill ai drwy ddal gafael ar y cofnod ysgrifenedig gwreiddiol, neu ar gopi ohono, neu drwy gadw'r holl wybodaeth o gofnod o'r fath mewn rhyw ffurf arall y gellir cael ato (megis drwy gyfrifiadur).

(7) Rhaid i awdurdod cyfrifol sicrhau bod cofnodion a gedwir yn unol â'r rheoliad hwn yn cael eu cadw'n ddiogel a rhaid iddo gymryd pob cam angenrheidiol i sicrhau bod yr wybodaeth a geir ynddynt yn cael ei drin fel petai'n gyfrinachol, yn ddarostyngedig yn unig i—

- (a) unrhyw ddarpariaeth a wneir o fewn statud neu oddi tani neu yn ei rhinwedd y gellir o'i herwydd gael neu roi hawl i gael at gofnodion neu wybodaeth o'r fath.
- (b) unrhyw orchymyn llys y gellir o'i herwydd gael neu roi hawl i gael at gofnodion neu wybodaeth o'r fath;

Cael at gofnodion a'r gofrestr gan swyddogion achosion teuluol ar gyfer Cymru a swyddogion y gwasanaeth

12. Rhaid i bob corff gwirfoddol, pan nad yw'n gweithredu fel person awdurdodedig, a phob person sy'n cadw cartref preifat i blant ddarparu i swyddog achosion teuluol ar gyfer Cymru neu i swyddog o'r gwasanaeth —

- (a) ffordd o gael at yr hyn sy'n ofynnol ganddo—
 - (i) mewn cofnodion achos a chofrestr i a gynhelir yn unol â'r Rheoliadau hyn; a
 - (ii) o'r wybodaeth o gofnodion neu gofrestr i o'r fath ym mha ddull bynnag y'i cedwir (megis drwy gyfrifiadur);
- (b) y fath gopiâu ag sy'n ofynnol ganddo o'r cofnodion neu o'r hyn a gofnodwyd yn y cofrestr.

Trefniadau rhwng awdurdodau lleol ac awdurdodau ardal

13. Pan fo awdurdod lleol y mae plentyn yn derbyn gofal ganddo yn gwneud trefniadau gydag awdurdod ardal i'r awdurdod ardal gyflawni swyddogaethau mewn perthynas â'r lleoliad ar ran yr awdurdod lleol—

- (a) rhaid i'r awdurdod lleol roi i'r awdurdod ardal bob gwybodaeth sydd ei angen arno i alluogi'r awdurdod ardal i gyflawni'r swyddogaethau hynny ar ran yr awdurdod lleol;
- (b) rhaid i'r awdurdod ardal barhau i hysbysu'r awdurdod lleol o gynnydd y plentyn ac, yn benodol, rhaid iddo roi adroddiadau i'r awdurdod lleol ar ôl pob ymweliad â'r cartref y mae'r plentyn wedi ei leoli ynddo ac ar ôl pob adolygiad o achos y plentyn a wneir gan yr awdurdod ardal ar ran yr awdurdod lleol;
- (c) rhaid i'r awdurdod lleol a'r awdurdod ardal ymgynghori â'i gilydd o dro i dro yn ôl y gofyn, a chyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl pob adolygiad o'r fath o achos y plentyn, gyda golwg ar beth sy'n ofynnol i'w wneud mewn perthynas ag ef.

Cymhwyso'r Rheoliadau i leoliadau tymor byr

14.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo awdurdod cyfrifol wedi trefnu i leoli plentyn mewn cyfres o leoliadau tymor byr yn yr un lle ac mae'r trefniant yn gyfryw ag nad oes unrhyw leoliad unigol i barhau am fwy na 4 wythnos ac nad yw cyfanswm y lleoliadau i fod i barhau am fwy na 120 o ddiwrnodau mewn unrhyw gyfnod o 12 mis.

(2) Gellir trin unrhyw gyfres o leoliadau tymor byr y mae'r rheoliad hwn yn gymwys iddynt fel lleoliad unigol at ddibenion y Rheoliadau hyn.

Dirymu Rheoliadau Trefniadau Lleoli Plant (Cyffredinol) 1991

15. Dirymir Rheoliadau Trefniadau Lleoli Plant (Cyffredinol) 1991(9) o ran Cymru.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(10).

6 Chwefror 2007

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

(9) 1991 O.S. 1991/890.

(10) 1998 p.38.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

ATODLEN 1

Rheoliad 5(1)

MATERION Y MAE AWDURDODAU CYFRIFOL I'W HYSTYRIED

1. Yn achos plentyn sydd mewn gofal, a ddylid gwneud cais i ddod a'r gorchymyn gofal i ben.
2. Pan fo'r awdurdod cyfrifol yn awdurdod lleol a ddylai'r awdurdod geisio newid yn statws cyfreithiol y plentyn.
3. Trefniadau ar gyfer cyswllt, ac a oes unrhyw angen am newidiadau yn y trefniadau er mwyn hybu cysylltiad â theulu'r plentyn ac eraill i'r graddau y mae hynny'n gydnaws â'i les.
4. Trefniadau'r awdurdod cyfrifol ar unwaith a thros dymor hir ar gyfer y plentyn, trefniadau blaenorol mewn perthynas â'r plentyn, ac a oes angen newid yn y trefniadau hynny ac ystyried dulliau amgen o weithredu.
5. Pan fo'r awdurdod cyfrifol yn awdurdod lleol, a ddylid penodi ymwelydd annibynnol os na phenodwyd un eisoes.
6. A oes angen gwneud trefniadau ar gyfer yr adeg pan na fydd y plentyn yn derbyn gofal gan yr awdurdod cyfrifol.
7. A oes angen gwneud cynlluniau i ganfod teulu amgen parhaol i'r plentyn.

ATODLEN 2

Rheoliad 5(1)

MATERION IECHYD Y MAE AWDURDODAU CYFRIFOL I'W HYSTYRIED

1. Cyflwr iechyd y plentyn, gan gynnwys ei iechyd corfforol, geneuol, emosiynol a meddyliol.
2. Hanes iechyd y plentyn gan gynnwys, i'r graddau y mae hynny'n ymarferol, hanes iechyd ei deulu.
3. Effaith iechyd a hanes iechyd y plentyn ar ei ddatblygiad.
4. Unrhyw angen sydd gan y plentyn am wasanaethau iechyd meddwl.
5. Y trefniadau presennol ar gyfer gofal a thriniaeth feddygol a deintyddol y plentyn a'i gorchwyliaeth iechyd gan gyfeirio'n benodol at wasanaethau iechyd meddwl.
6. Yr angen posibl am ddull priodol o weithredu y dylid ei ddynodi i gynorthwyo newid angenrheidiol mewn gofal, triniaeth neu oruchwyliaeth o'r fath.
7. Yr angen posibl am fesurau ataliol, megis brechu ac imiwneiddio, sgrinio ar gyfer y golwg a'r clyw ac am gyngor a chyfarwyddyd ar iechyd, gan gynnwys iechyd meddwl a iechyd geneuol ac ar faterion gofal personol ac hybu iechyd sy'n briodol i anghenion y plentyn.
8. O ystyried yr wybodaeth sydd ar gael mewn perthynas â'r materion a osodir ym mharagraffau 1 i 7 gan gynnwys yr adroddiadau o unrhyw asesiadau, a fydd anghenion iechyd y plentyn yn cael eu diwallu yn y lleoliad arfaethedig.

ATODLEN 3

Rheoliad 5(1)

MATERION ADDYSGOL Y MAE AWDURDODAU CYFRIFOL I'W HYSTYRIED.

1. Hanes addysgol y plentyn.

2. Yr angen i sicrhau dilyniant yn addysg y plentyn a hybu cyrhaeddiad addysgol y plentyn.
3. Yr angen i ddynodi unrhyw angen addysgol a eill fod gan y plentyn ac i weithredu i ddiwallu'r angen hwnnw.
4. Yr angen i wneud unrhyw asesiad mewn perthynas ag unrhyw angen addysgol arbennig o dan Ddeddf Addysg 1996(11) ac i ddiwallu unrhyw anghenion o'r fath a ddynodir mewn datganiad anghenion addysgol arbennig a wneir o dan adran 324 o'r Ddeddf honno.
5. O ystyried yr wybodaeth sydd ar gael ym mharagraffau 1 i 4 o'r Atodlen hon, a fydd anghenion addysgol y plentyn yn cael eu diwallu yn y lleoliad arfaethedig.

ATODLEN 4

Rheoliad 5(8)

MATERION SYDD I'W CYNNWYS MEWN TREFNIADAU I LETYA PLANT NAD YDYNT MEWN GOFAL

1. Y math o lety sydd i'w ddarparu a'i gyfeiriad ynghyd ag enw unrhyw berson fydd yn gyfrifol am y plentyn yn y llety hwnnw ar ran yr awdurdod cyfrifol.
2. Manylion unrhyw wasanaethau sydd i'w ddarparu ar gyfer y plentyn.
3. Cyfrifoldebau penodol yr awdurdod cyfrifol ac—
 - (a) y plentyn;
 - (b) unrhyw riant sydd ganddo; ac
 - (c) unrhyw berson nad yw'n riant iddo ond sydd â chyfrifoldeb riant drosto.
4. Pa ddirprwyo a fu gan y personau y cyfeirir atynt ym mharagraff 3(b) ac (c) o'r Atodlen hon i'r awdurdod cyfrifol o gyfrifoldeb riant dros ofal y plentyn o ddydd i ddydd.
5. Y trefniadau ar gyfer rhoi rhan i'r personau hynny a'r plentyn mewn gwneud penderfyniadau mewn perthynas â'r plentyn o ystyried—
 - (a) dyletswydd yr awdurdod lleol o dan adrannau 20(6) (rhoi rhan i blant cyn ddarparu llety) a 22(3) i (5) o'r Ddeddf (dyletswyddau cyffredinol yr awdurdod lleol mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal ganddo);
 - (b) dyletswydd y corff gwirfoddol o dan adran 61(1) a (2) o'r Ddeddf (dyletswyddau cyrff gwirfoddol); ac
 - (c) dyletswydd y person sy'n cadw cartref cofrestredig i blant o dan adran 64(1) a (2) o'r Ddeddf (lles plant mewn cartrefi cofrestredig i blant).
6. Y trefniadau ar gyfer cyswllt rhwng y plentyn ac—
 - (a) ei rieni;
 - (b) unrhyw berson nad yw'n riant iddo ond sydd â chyfrifoldeb riant drosto. ac
 - (c) unrhyw berthynas, ffrind neu berson arall cysylltiedig ag ef,ac os yn briodol, y rhesymau pam na fyddai cyswllt gydag unrhyw berson o'r fath yn rhesymol ymarferol neu pam y byddai'n anghydnaws â lles y plentyn.
7. Y trefniadau ar gyfer rhoi hysbysiad o newid mewn trefniadau ar gyfer cyswllt i unrhyw un o'r personau y cyfeirir atynt ym mharagraff 6.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

8. Yn achos plentyn 16 mlwydd oed neu fwy a yw adran 20(11) o'r Ddeddf (lletya plentyn 16 mlwydd oed neu fwy er gwaethaf gwrthwynebiad gan riant) yn gymwys.

9. Y cyfnod y disgwylir i'r trefniadau barhau a'r camau a ddylai fod yn gymwys i ddwyn y trefniadau i ben, gan gynnwys trefniadau i adsefydlu'r plentyn gyda'r person yr oedd yn byw gydag ef cyn gwneud y trefniadau gwirfoddol, neu gyda rhyw berson addas arall, gan ystyried yn benodol, yn achos awdurdod lleol sydd â phlentyn yn derbyn gofal ganddo, adran 23(6) o'r Ddeddf (dyletswydd i leoli plant pan fo'n ymarferol gyda rhieni etc.) a pharagraff 15 o Atodlen 2 o'r Ddeddf (cynnal cyswllt rhwng y plentyn a'i deulu).

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau.)

Mae'r Rheoliadau hyn yn dirymu ac yn disodli Rheoliadau Trefniadau ar gyfer Lleoli Plant (Cyffredinol) 1991 o ran Cymru. Mae'r Rheoliadau yn gwneud darpariaeth ar gyfer y trefniadau i leoli plant gan awdurdodau lleol, cyrff gwirfoddol a phersonau sy'n cadw cartrefi preifat i blant yng Nghymru. Caiff y lleoliadau fod gyda rhieni maeth, mewn cartrefi cymunedol, cartrefi gwirfoddol i blant neu gartrefi preifat i blant ac o dan drefniadau eraill (ond nid mewn cartref a ddarperir yn unol â threfniadau a wneir gan y Cynulliad o dan adran 82(5) o Ddeddf Plant 1989).

Mae rheoliad 4 yn darparu ar gyfer gwneud trefniadau i letya a chynnal plant, i hybu eu lles ac i gynllunio lleoliadau.

Mae rheoliad 5 yn gwneud darpariaeth ar gyfer y materion i'w hystyried gan awdurdod cyfrifol pan fydd yn gwneud trefniadau i leoli plentyn, gan gynnwys y gweithdrefnau i'w dilyn pan fo lleoliad y tu allan i'r ardal lle y mae plentyn fel arfer yn byw yn cael ei ystyried. Mae'r rheoliad hefyd ym rhoi awdurdod cyfrifol o dan ddyletswydd i wneud cofnod ysgrifenedig o'r rhesymau dros y camau a gymerir ganddo o dan y rheoliad.

Mae rheoliad 6 yn darparu bod yr awdurdod cyfrifol yn hysbysu pobl benodol o'r trefniadau ar gyfer lleoli plentyn, ac mae'n pennu cyfnod o amser y mae'n rhaid gwneud yr hysbysiad oddi mewn iddo, ynghyd â gofyniad bod yn rhaid i'r awdurdod cyfrifol, pan fo hynny'n briodol, ofyn i gyrff penodol i roi'r gwaith o drosglwyddo cofnodion perthnasol ar droed.

Mae rheoliad 7 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff gwirfoddol a'r personau hynny sy'n cadw cartrefi preifat i blant hybu cyswllt rhwng plentyn a phobl benodol.

Mae rheoliad 8 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cyfrifol wneud trefniadau ar gyfer asesu iechyd plentyn, ar gyfer darparu gwasanaethau gofal iechyd yn ystod cyfnod y lleoliad ac ar gyfer cofrestru'r plentyn gyda meddyg teulu a deintydd.

Mae rheoliad 9 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod cyfrifol gadw cofnod achos ysgrifenedig ar gyfer pob plentyn y mae'n ei leoli, ac yn darparu ar gyfer y math o wybodaeth i'w chadw yn y cofnod hwnnw.

Mae rheoliad 10 yn darparu ar gyfer faint o amser y mae'n rhaid cadw cofnod achos ac ar gyfer diogelwch a chyfrinachedd y cofnodion hynny.

Mae rheoliad 11 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol, corff gwirfoddol a pherson sy'n cadw cartref preifat i blant, gadw cofrestr yn cynnwys manylion yr holl blant a leolir ganddynt.

Mae rheoliad 12 yn ei gwneud yn ofynnol i gorff gwirfoddol neu berson sy'n cadw cartref preifat i blant, ddarparu bod swyddogion achosion teuluol ar gyfer Cymru neu swyddogion y gwasanaeth yn cael gweld cofnodion.

Mae rheoliad 13 yn darparu ar gyfer y trefniadau sydd i'w gwneud rhwng awdurdod lleol ac awdurdod ardal, pan fydd awdurdod lleol yn trefnu i'r awdurdod ardal gyflawni rhai o'i swyddogaethau mewn cysylltiad â phlentyn sydd yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.

Mae rheoliad 14 yn darparu ar gyfer cymhwysu'r Rheoliadau i leoliadau tymor byr.

Mae rheoliad 15 yn dirymu Rheoliadau Trefniadau Lleoli Plant (Cyffredinol) 1991 o ran Cymru.